

10.6.2025 • Jørg Kunzendorf

Perspektiver på Grønland -

Sett fra Svalbard: Mye likt, mye forskjellig.

USA og Grønland

- 1940 forsvarsavtale med USA. Mange baser også etter VK2.
- Amerikanske forsøk om å kjøpe øya i 1946 (Truman) og 1960 (Eisenhower) og 2019 + 2024 (Trump). Jfr. Alaska 1867.
- USA har faktisk tilgang til alt de ønsker seg allerede, hvis de ikke ødelegger tilliten til grønlenderne.
- Har p.t. bare “Pituffik Space base”.

Problemer i forholdet DK/GL

- - Sentralisering = Tvangsflyttinger, både på GL og til DK
- Boligbygging
- Tvangssterilisering
- Alkohol, mange selvmord
- Råvarer og naturvern
- Utilstrekkelig forsvar

Utenrikspolitiske utfordringer uansett:

Hvem «eier» Grønland? Danmark? Befolkningen på Grønland? Ingen?

- Mindre is gir bedre tilgang til Nordøstpassasjen og til Nordvestpassasjen og muligens til en direkte rute over Nordpolen.
- Mange er interessert i mulige funn av råstoffer. «Halve periodesystemet».
- Militær-strategisk betydning mellom USA og Russland/Kina i forhold til atomvåpenbruk m.m.
- Klimaendringer: Hva om isen smelter? (Ca. 10% av ferskvannsressurser, Havet kan stige 7 meter)

En god og aktuell presentasjon av debatten om Grønland, mest på engelsk •

<https://www.srf.ch/news/international/trumps-kampf-um-groenland-verheissung-groenland-ein-traum-mit-tuecken>